

Sygn. akt: XU-333/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2014r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Bonczar

Protokolant: Grażyna Mazurkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 15 lipca 2014r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania **M. Ś.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 24 marca 2014r. znak: 470500/MW/00005305

w sprawie **M. Ś.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o zasiłek macierzyński

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. Ś. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 24 marca 2013 r., którą ustalono podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego za okres od 03 stycznia 2014r. do 22 maja 2014r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego za okres od 23 maja 2014r. do 03 lipca 2014r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu za okres od 04 lipca 2014r. do 01 stycznia 2015r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości brutto – 504,00 złotych.

W odwołaniu wnioskodawczyni domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do zasiłku macierzyńskiego od podstawy wymiaru zadeklarowanej jako podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne za miesiąc grudzień 2013r. w kwocie 9000,00 zł.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu wskazała, iż wnioskodawczyni od dnia 02 grudnia 2013r. została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym jako osoba wykonująca pozarolniczą działalność gospodarczą z kodem ubezpieczenia 0570. W dniu 03 stycznia 2014r. wnioskodawczyni urodziła dziecko i wystąpiła do strony pozwanej z wnioskiem o zasiłek macierzyński. Do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego strona pozwana przyjęła najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2013r. tj. 504,00 zł. po odliczeniu 13,71% tj. kwotę 439,90 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni M. Ś. z zawodu muzyk, od 02 grudnia 2013r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą - agencję artystyczną. Od 02 grudnia 2013r. wnioskodawczyni została objęta ubezpieczeniem społecznym z kodem ubezpieczenia 0570 jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia. Wnioskodawczyni przystąpiła również do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Wnioskodawczyni za miesiąc grudzień 2013r. zadeklarowała podstawę wymiaru w kwocie 9000,00 zł. W tym miesiącu nie osiągnęła dochodu w tej wysokości, gdyż z uwagi na stan ciąży nie mogła pracować. W dniu 03 stycznia 2014r. wnioskodawczyni urodziła dziecko i wystąpiła do strony pozwanej z wnioskiem o przyznanie prawa do zasiłku macierzyńskiego. Zaskarżoną decyzją strona pozwana ustaliła wysokość podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego za okres od 03 stycznia 2014r. do 22 maja 2014r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego za okres od 23 maja 2014r. do 03 lipca 2014r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu za okres od 04 lipca 2014r. do 01 stycznia 2015r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości brutto – 504,00 złotych. Wnioskodawczyni domaga się ustalenia wysokości zasiłku macierzyńskiego od podstawy wymiaru zadeklarowanej za grudzień 2013r. tj. od kwoty 9000,00 zł.

Dowód: 1) dokumentacja w aktach ZUS.

2) przesłuchanie wnioskodawczyni - k. 9 as.

Sąd ważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z powołanych dokumentów, których wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała oraz na dowodzie z przesłuchania wnioskodawczyni.

Ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego urodziła dziecko, przysługuje zasiłek macierzyński (art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jednolity tekst: Dz.U.2014r., poz.159 ; dalej jako: "ustawa zasiłkowa") w wysokości miesięcznie 100% podstawy wymiaru zasiłku (art. 31 ust. 1 ustawy). Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego przysługującego osobie ubezpieczonej niebędącej pracownikiem, w tym prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy o działalności gospodarczej, stosuje się art.48 – 52 ustawy zasiłkowej oraz – na podstawie art.52 – odpowiednio przepisy tej ustawy dotyczące sposobu określania podstawy wymiaru zasiłku ubezpieczonym pracownikom. W odniesieniu do zasiłku macierzyńskiego są to art.36 ust. 2-4, art.38 ust. 1 , art.42, art.43, art. 48 ust. 1 oraz art.49 i art.50. Ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność gospodarczą jest ubezpieczeniem dobrowolnym. Stosownie do art. 48 ust. 1 ustawy, zasiłek oblicza się od kwoty przychodu osiągniętego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. W zależności od czasu upływającego od chwili rozpoczęcia działalności do chwili zaistnienia ryzyka ubezpieczenia i powstania prawa do świadczeń, za podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego przyjmuje się albo przychód za okres 12 miesięcy albo przychód osiągnięty w krótszym okresie, jeżeli przesłanka prawa do świadczeń z ubezpieczenia wypełniła się przed upływem 12 miesięcy prowadzenia działalności(art. 36 ust. 2 w związku z art.48 ust. 2 i art.52 ustawy). W każdym z tych przypadków podstawę wymiaru zasiłku stanowi przychód osiągnięty za pełne miesiące kalendarzowe. Ubezpieczona prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, która przystąpiła dobrowolnie do ubezpieczenia chorobowego i w okresie tego ubezpieczenia urodziła dziecko, z chwilą ziszczenia się ryzyka tego ubezpieczenia nabywa prawo do zasiłku macierzyńskiego, którego wysokość jest zależna od zadeklarowanej przez nią kwoty stanowiącej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe – co do zasady w okresie 12 miesięcy poprzedzających nabycie prawa do zasiłku, chyba, że do chwili urodzenia dziecka podlega ubezpieczeniu dobrowolnemu krócej niż 12 miesięcy, bo wtedy podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego stanowi przychód w rozumieniu art. 3 pkt 4 wskazanej ustawy,

czyli zadeklarowana kwota stanowiąca podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe po odliczeniu kwoty określonej w tym przepisie.

Reguły te nie są odpowiednie wobec ubezpieczonej, której prawo do świadczeń powstało w pierwszym miesiącu po przystąpieniu do ubezpieczenia, w związku z czym okres ubezpieczenia przed urodzeniem dziecka nie trwał przez co najmniej jeden pełny miesiąc. W tym wypadku należy stosować zasadę wynikającą z art.49. Stosownie do jego przepisów, przy ustalaniu podstawy wymiaru dla ubezpieczonych niebędących pracownikami, przychód z niepełnego miesiąca kalendarzowego ze względu na uzyskanie prawa do zasiłku macierzyńskiego przed jego upływem zastępowany jest kwotami zastępczymi wskazanymi w art. 49 ust. 1-4 ustawy. Inaczej określono kwotę zastępującą miesięczny przychód w wypadku ubezpieczonych, dla których określono najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe. W art.49 pkt 1 postanowiono, że w ich wypadku podstawę wymiaru zasiłku stanowi ta najniższa podstawa wymiaru składek, po odliczeniach, o których mowa w art.3 pkt 4 ustawy, czyli po potrąceniu kwoty odpowiadającej 13,71 % podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe. Dla tych ubezpieczonych tak ustalona kwota odpowiada kwocie przychodu za pełny miesiąc prowadzenia działalności gospodarczej i zastępuje kwotę zadeklarowaną. Zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe zostały określone w art.18 i 18a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do którego odsyła art.20 ust. 1 tej ustawy. Najniższa kwota podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, a także ubezpieczenie chorobowe osób ubezpieczonych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej ustala się na okresy od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku jako kwotę zadeklarowaną, jednak nie niższą niż 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego przyjątego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Osoby, których dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie jest poprzedzone innym ubezpieczeniem mogą więc zadeklarować składki w kwocie nie niższej niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia i nie wyższej niż 250% przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego wyliczane im są od kwoty zadeklarowanej, z jednym wyjątkiem, gdy ryzyko ubezpieczenia chorobowego ziści się już w pierwszym miesiącu ubezpieczenia: zadeklarowana kwota nie pokrywa się wówczas z kwotą miesięcznego przychodu, nie może więc stanowić o wysokości świadczeń przysługujących z tak krótkiego okresu ubezpieczenia. W świetle przedstawionej regulacji, ustalenie podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego, do którego prawo powstało w pierwszym miesiącu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od zadeklarowanej kwoty ubezpieczenia jest wykluczone, choćby kwota ta mieściła się w granicach przewidzianych w art.18 ust. 7 i w art.20 ust. 3 ustawy. Między zgłoszeniem do ubezpieczenia a nabyciem prawa do świadczeń z ubezpieczenia w wysokości kwoty wynikającej z kwoty zadeklarowanej i opłaconej składki musi być wniesiony odpowiedni wkład finansowy. Występowanie relacji między kwotą opłaconej składki a ryzykiem ubezpieczeniowym oraz wysokością świadczeń wypłacanych w razie zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego zostało uznane za jedną z fundamentalnych zasad systemu ubezpieczeniowego. Ubezpieczenia społeczne opierają się na zasadzie wzajemności, która polega na tym, że nabycie prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego i jego wysokość są uzależnione od wkładu finansowego w postaci składek. Przyjęcie jako podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego podstawy wymiaru składki w kwocie zadeklarowanej za pełny miesiąc, w miejsce wskazanej przez ustawodawcę najniższej podstawy wymiaru składki, oznaczałoby, że wnioskodawczynie uzyskiwałyby świadczenie z funduszy zebranych przez innych ubezpieczonych. Wnioskodawczynie po krótkim okresie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego – od dnia 02 grudnia 2013r. – uzyskiwałyby począwszy od 03 stycznia 2014r. do 01 stycznia 2015r. i po opłaceniu niewielkich składek, prawo do świadczeń pieniężnych ustalonych od kwoty, która nie pokrywa jej miesięcznego przychodu.

Zdaniem Sądu prawidłowo strona pozwana przyjęła, że podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego, do którego wnioskodawczynie nabyła prawo od 03 stycznia 2014r., z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i po przystąpieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, stanowi kwota określona zgodnie z art.49 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jako najniższa podstawa wymiaru składek na to ubezpieczenie po odliczeniach, o których mowa w art.3 pkt 4 tej ustawy, bez względu na wysokość kwoty zadeklarowanej tj. kwota brutto 504,00 złotych. Kwota ta stanowi najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe dla grupy ubezpieczonych, którzy przystąpili do tego ubezpieczenia z kodem 0570 tj. 434,90 złotych po odliczeniu 13,71 %.

Z tych względów odwołanie wnioskodawczynie podlega oddaleniu o czym na podstawie cytowanych przepisów i art.477¹⁴ § 1 kpc, orzeczono, jak w sentencji.